

**BUDGET
UNDERLAG**

2022

2024

INLEDNING

En högskola som gör **skillnad**

Kan en högskola göra skillnad? Vara med och förändra världen? Det tror vi! Att göra skillnad är något som drivit oss sedan vi grundades för drygt 30 år sedan.

För att kunna bidra till att förbättra världen vill vi växa och nå fler med vår utbildning och forskning. Vi vill ha fler studenter och forskare som ser sig själva som game-changers. Vi vill skapa ny, innovativ kunskap tillsammans med andra utanför våra väggar. För det händer stora saker när akademien och omvärlden möts. När teoretisk och praktisk kunskap flätas samman. Det kallar vi för arbetsintegrerat lärande (AIL) och vi gör det bättre än något annat lärosäte i landet.

Högskolan Väst har tagit beslut om att utveckla högskolans två styrkeområden, AIL och produktionsteknik, till kompletta akademiska miljöer. Under kommande period vill vi fortsätta att utveckla dessa miljöer. De två kompletta miljöerna överlappar varandra

och på följande sidor framgår framtida satsningar och ambitioner inom dessa områden.

Men under perioden 2022–2024 vill vi också ta steg för att öka vårt avtryck i samhället. Dagens utmaningar kräver samverkan, innovation och att oväntade allianser skapas. Och precis där detta händer vill vi vara. Tillsammans med andra i vår omvärld vill vi ta oss an utmaningarna kring de stora samhällsfrågorna, som exempelvis hållbarhet.

Högskolan Väst kan och vill mer. Under kommande period vill vi växa. Våra mål är många. Fler studenter. Större impact för vår forskning. Fler samarbeten för att stärka Västra Götaland, Sverige och världen.

För så kan en akademi göra skillnad på riktigt.

Vision

Högskolan Väst är en aktiv samhällsaktör som tillsammans med omvärlden skapar kunskap och gör den tillgänglig för fler.

Verksamhetsidé

Tillsammans med omgivande samhälle skapar och sprider Högskolan Väst kunskap, kompetens och lärande. För det är i mötet mellan akademi, arbetsliv och omgivande samhälle som det bäst skapas insikter, problemlösningar och utveckling som möter dagens och framtidens behov och utmaningar.

12 700 studenter

Högt och stabilt söktryck

TRE AIL- och samverkansplattformar:
Kommunakademin Väst,
Fyrbodals Hälsoakademi,
Produktionstekniskt centrum

Utbildning på forskarnivå i produktionsteknik samt inom det unika området AIL

68 professorer

Brett utbildningsutbud:
28 program på grundnivå,
18 på avancerad nivå och
cirka **200** kurser

715 anställda

KK-miljön Primus – kombinerar forskning i teknik med forskning inom lärande

Regeringens uppdrag att utveckla arbetsintegrerat lärande, **AIL**

TRE vitala forskningsmiljöer med stark samverkansprofil: Barn- och ungdomsvetenskaplig forskningsmiljö (BUV). Lärande i och för det nya i arbetslivet (LINA). Produktionsteknik Väst (PTV)

Etableringsgrad **87** procent

72 egna forskarstuderande varav 1/3 anställda hos extern

HÄLFTEN av forskningen finansieras med externa medel

Innehåll

Två kompletta akademiska miljöer	6
- Arbetsintegrerat lärande.....	6
- Produktionsteknik	8
En aktiv samhällsaktör	10
Anslagsbehov.....	12
Ekonomisk utveckling.....	14
Investeringar i anläggningstillgångar och räntekontokredit.....	15
Lokalförsörjning.....	15
Avgiftsbelagd verksamhet.....	15
Tabeller	16
Föreskrifter och allmänna råd.....	23

ARBETSINTEGRERAT LÄRANDE

– Sveriges ledande AIL-högskola

Högskolan Väst är landets ledande högskola inom Arbetsintegrerat lärande (AIL) och har sedan 2002 regeringens uppdrag att utveckla AIL. Högskolans främsta strategi är att skapa kunskap i ömsesidig samverkan med aktörer utanför akademien.

Världen förändras allt snabbare. Globalisering och digitalisering påverkar sättet att arbeta och leva. Dagens samhällsutmaningar är komplexa och kräver nya insikter, nya tankegångar och gemensamma gränsöverskridande lösningar. I denna värld är kunskap, samverkan och livslångt lärande viktiga framgångsfaktorer – i samhället, på arbetsmarknaden och på individnivå.

Kunskap i samverkan är utgångspunkt och bärande grundidé i högskolans vision och således för hela vår verksamhet. Men nyckeln för oss har hela tiden varit att samverkan måste präglas av ömsesidighet och samskapande. Det är

därför glädjande att forskningspropositionen 2020 så tydligt lyfter fram ömsesidighetens betydelse för lärosätenas samverkan med omvärlden. Det är ett bevis på att vi tänkt rätt från start.

Högskolan Väst har etablerade arenor för att möjliggöra strukturerade och effektiva samverkansformer. På Högskolan Väst finns en övertygelse om att en värld där fler människor får tillgång till kunskap och utveckling är en mer jämlik och hållbar värld. Med AIL och samverkan blir det möjligt.

Mervärden med AIL

Högskolan har från första dagen sett gränsöverskridande samverkan och Arbetsintegrerat lärande som själva kärnan i verksamheten. För det är i mötet mellan akademi, arbetsliv och omgivande samhälle som det bäst skapas insikter, problemlösningar och utveckling som möter dagens och framtidens behov och utmaningar. Genom samverkan och AIL skapas unika och värdefulla mervärden för såväl samhälle som individ.

Genom AIL kan Högskolan Väst tillsammans med omvärlden:

- Utbilda och forska för framtida behov – genom att tillsammans med omvärlden systematiskt utveckla, skapa och förändra utbildningar och bedriva samhällsrelevant forskning
- Underlätta smart rekrytering och kompetensförsörjning – student och arbetsgivare möts redan under studietiden
- Förbättra förutsättningarna för lärandet – genom att utveckla AIL-modeller och metoder i utbildning och forskning där teori och praktik kopplas samman
- Möta framtida samhällsutmaningar – genom att rusta människor för att möta, själva initiera och driva förändring i ett flexibelt arbetsliv präglat av livslångt lärande
- Samproducera kunskap – som bidrar till att en snabbare omsättning, nyttiggörande, spridning och implementering av kunskap

Högskolan Väst leder utvecklingen inom AIL

AIL har utvecklats från att initialt ha rört pedagogisk utveckling kopplat till utbildningsverksamheten, till att nu också vara ett viktigt och angeläget forskningsområde. AIL som forskningsämne fokuserar på relationen mellan arbetsliv och lärande. Det är ett

nytt och helt unikt tvärvetenskapligt ämne där olika aspekter av lärandet kan studeras såsom pedagogik, psykologi, vårdvetenskap, sociologi, informatik, ingenjörsvetenskap eller företagsekonomi.

Det tvärvetenskapliga perspektivet ökar möjligheten till en bred forskningsanknytning, vilket stärker kvaliteten även i grundutbildningarna. Detta kliv är därför viktigt för hela högskolans verksamhet och stärker högskolans profil.

Högskolan Väst har varit drivande i att utveckla och

lyfta AIL nationellt och internationellt. 2019 fattades dessutom ett historiskt beslut om att inrätta AIL som ett forskarutbildningsämne och som enda lärosäte i världen erbjuder högskolan nu en forskarutbildning i AIL.

AIL som komplett akademisk miljö

Högskolan kommer under kommande period att stärka sin position som ledande AIL-lärosäte genom att utveckla AIL till en komplett akademisk miljö. Syftet är att grundutbildning och forskning ska bli mer sammanhållna. Genom att komplettera grundutbildningen med ett profilerat AIL-utbud på avancerad nivå samt kompetensutveckling knyts våra utbildningar

och vår forskning ihop med kunskap i samverkan och det livslånga lärandet. Vi ger studenter fler vägval och tydligare progression inom AIL. Alla lärare ska forska och alla forskare ska undervisa. Vi får fler samverkansytor till aktörer utanför akademien och kan därmed fullända vår roll som aktiv samhällsaktör.

Satsningar

Högskolan har ambitionen att fortsätta att utveckla den starka profilen Arbetsintegrerat lärande, AIL, och sin intensiva samverkan med omvärlden. Majoriteten av högskolans anställda har inslag av samverkan med omvärlden i sitt arbete, vilket är en av anledningarna till högskolans framgångsrika samverkansarbete. Samtliga studenter möter AIL i sina utbildningar och under kommande period läggs extra fokus på att medvetandegöra detta för studenter och omvärld.

Det har beslutats om ett antal nya satsningar för kommande period:

- **AIL-certifieringen av högskolans program** fortsätter med målsättningen att samtliga program ska vara certifierade till 2023. Certifieringen gör att det blir tydligt för studenterna hur AIL stärker och systematiskt genomsyrar deras utbildning. Det ska också bli tydligt hur AIL höjer kvaliteten i utbildningen, till exempel genom att alla studenter ges möjlighet att kritiskt reflektera kring relationen mellan teori och praktik. Genom AIL-certifieringen säkerställs också att studenterna skaffar sig verktyg för att kunna se och värdera sitt eget lärande vilket är en förutsättning för ett hållbart livslångt lärande.
- **Under kommande period** sätts en ny form av strategiskt partnerskap med samverkanspartners i syfte att fördjupa relationer och bredda kontaktytorna mellan högskolan och våra partners.
- **Fortsatt utveckling av våra AIL-plattformar** Kommunakademien Väst, Produktionstekniskt centrum och Hälsoakademien Väst.
- **Fortsatt utveckling av den arbetsintegrerade lärarutbildningen** som startade med Yrkeslärarutbildningen redan 2011 och sedan 2019 också med

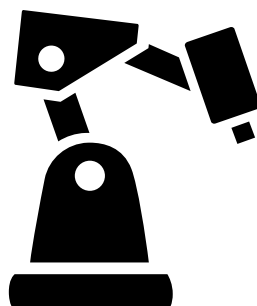
Grundlärarprogrammet. Fler utbildningsinriktningar tillkommer under perioden.

- **Stärkt forskningssatsning inom den unika inriktningen Industriellt arbetsintegrerat lärande, I-AIL**, som syftar till att överbygga forskningen inom produktionsteknik och lärande.
- **Utvecklad internationell AIL-verksamhet** bland annat genom utökad forskningssamverkan och internationella rekryteringar
- **Former ska utvecklas** för att bättre kunna följa, värdera, mäta och kommunicera de avtryck och samhällspåverkan högskolans utbildning och forskning har – ”societal impact”
- **Campusplan 2030** visar vägen mot ett framtida campus som tydligare ska återspegla högskolans profil som landets AIL-högskola. I planen inryms nya fysiska ytor för samverkan för att skapa ett campus som är ännu mer öppet och tillgängligt gentemot omvärlden
- **Utökad satsning på AIL-pedagogik** i utbildningarna i syfte att systematisera och ytterligare stärka de olika inslagen av AIL som möter studenterna. Den högskolepedagogiska verksamheten ska byggas ut så att högskolan hela tiden kan stimulera utvecklingen av nya AIL-koncept, metoder och verktyg.
- **Med ett stort antal doktorander**, både från Sverige och utlandet, kan vi konstatera att vår satsning på forskarutbildning inom AIL har varit eftertraktad. Under kommande period görs en fortsatt satsning på forskarutbildningen, bland annat genom marknadsföring, som kommer att stärka vår position som ledande AIL-lärosäte.

PRODUKTIONSTEKNIK

Produktionsteknik Väst är en starkt integrerad forsknings- och utbildningsmiljö, i nära samarbete med näringslivet. Verksamheten är av stor vikt för svensk flyg-, rymd- och bilindustri. Särskilt utmärkande är högskolans forskning i världsklass inom termisk sprutning och additiv tillverkning liksom den egna forskarutbildningen. Ambitionen är att utveckla området till en komplett akademisk miljö med ytterligare utbildningar på grundnivå och avancerad nivå. Ett annat viktigt utvecklingsområde är utveckling av kurser för fortbildning av yrkesverksamma.

Verksamheten inom produktionsteknik spänner över allt från särskilda insatser för att stimulera intresset för teknikämnet hos ungdomar till forskarutbildning och forskning i världsklass som genomförs i nära samverkan med regionala, nationella och internationella partners inom privat och offentlig sektor. Forskargruppen inom produktionsteknik,

med cirka 100 aktiva forskare och doktorander, finns på Produktionstekniskt centrum, PTC, som drivs gemensamt av den regionala utvecklingsarenan Innovatum, Högskolan Väst, GKN Aerospace, Swerea och regionens verkstadsindustri.

Viktiga satsningar för framtiden – tre exempel

- **Livslångt lärande**

För att Sverige ska kunna vara en ledande kunskapsnation behöver vi ständigt kompetensutveckla oss. Forskargruppen utvecklar ett stort antal fristående kurser, som kan läsas i olika studietakt och på distans via nätet. Behovet är stort för att kunna möta stora samhällsutmaningar såsom elektrifiering, digitalisering och automatisering. Det rika kursutbudet utvecklas i nära samverkan med industrin.

- **Hållbar utveckling**

Hållbar utveckling är centralt för forskningsmiljön. Forskningen innefattar såväl material- och tillverkningsteknik i lättviktsmaterial som nya beläggningar som minskar såväl bränsleförbrukning som emissioner. Utveckling av tillverkningsmetoder för centrala komponenter till elfordon och nya drivlinelösningar

för elektrifierade fordon är andra exempel på områden som expanderar.

Den produktionstekniska forskningsmiljöns arbete med additiv tillverkning leder till mindre miljöpåverkan och lägre tillverkningskostnader. Målet är en mer hållbar tillverkningsindustri med minskad energiförbrukning och utsläpp.

- **Automation och AI i kombination**

Framtiden går mot en allt ökad automatisering och ökad adaptionsförmåga är centralt. Forskningen inom maskinlärning där datorer ”tränas” att upptäcka och ”lära” sig regler för att lösa nya uppgifter för uppgift är ett viktigt område för att möta såväl produktkrav för självkörande fordon som kraven på en allt flexiblare industriautomation.

Forskning och utbildning som är viktig för Sverige

Alla 70 pågående forskningsprojekt inom produktionsteknik sker i samverkan med industrin, ofta med utgångspunkt från behov hos medverkande partners. För närvarande deltar cirka 110 företag i dessa projekt. Både stora och små verkstadsföretag, svenska

som internationella finns med såsom Sandvik, SSAB, GKN Aerospace, Höganäs, Siemens Turbomachinery, ESAB och Volvo Group.

- **Livsviktig forskning för flygindustrin**

Ett av högskolans viktigaste samverkansföretag är GKN Aerospace som också finns verksamma i den gemensamma miljön på PTC. Att ett stort företag som GKN Aerospace Sweden i Trollhättan väljer att placera en hel avdelning med specialister i en gemensam arena med Högskolan Väst är unikt i Sverige. Exempelvis har lasersvetsteknologin som utvecklats tillsammans möjliggjort affärer som årligen bidrar med en miljard kronor till GKN Aerospace Swedens omsättning (2018). Samarbetet är inte viktigt bara för Trollhättan eller ens Sverige - faktum är att 90 procent av världens flygplan innehåller delar som utvecklats och tillverkats på GKN i Trollhättan.

Mervärden

En **genomlysning** av forskningen historiskt inom produktionsteknik med fokus på samverkan visar ett flertal starka samproduktionsresultat och mervärden. Det är såväl inriktningen på högskolans produktionstekniska forskning som att den sker i nära samverkan med industrin som skapar mervärden, såväl för akademi som industri. Exempel på mervärden:

- **Samproduktion resulterar** i fördjupad samverkan samt material och kompetens för företagen
- **Hög andel sampublicering** med näringslivsförfattare (41 procent av de vetenskapliga artiklarna)

- **Bra för företaget Sverige AB**

Högskolan Väst är framgångsrik när det gäller att attrahera externa medel för att finansiera sin forskning, särskilt inom området produktionsteknik. På varje statlig krona har området erövrat cirka 5 kronor i externa medel. Det är siffror som visar på hög grad av relevans, vilja och behov från industrin att medverka i gemensamma projekt. Ett bekymmer är att dock att en stor andel av det statliga forskningsanslaget används till de externa finansierarnas krav på medfinansiering. Ett anslag med bibehållen nivå utgör således en begränsning av möjligheten att växa ytterligare.

- **Hög andel internationell samverkan** (40 procent av det vetenskapligt publicerade materialet har skrivits tillsammans med internationella forskare)
- **Högt genomslag för forskningen** – citeringsgraden är högre än motsvarande artiklar som produceras av forskare i övriga Sverige, Norden samt OECD
- **Tydliga effektivitetsvinster** i industrin och därmed ökad konkurrenskraft
- **Snabbare omsättning av forskningsresultat** direkt i industrin

En aktiv SAMHÄLLSAKTÖR

Vi drivs av att göra skillnad. Därför ser vi behov, tar ställning och initiativ för att driva på utvecklingen och bidra till att lösa samhällsutmaningar. För oss är tillgång till högre utbildning i hela Sverige en demokratifråga och något vi arbetar aktivt med. Vi har ett brett och flexibelt utbildningsutbud inom samhällsrelevanta områden som skola och vård. Vår forskning bedrivs tillsammans med omvärlden för att skapa maximal nytta och impact.

Våra prioriteringar

- **Höja utbildningsnivån**

Undersökningar visar att övergången till högre studier varierar stort i Fyrbodalen. Samtidigt visar forskning att övergång till högskolestudier är en viktig framgångsfaktor för att regioner ska utvecklas hållbart och i en positiv riktning. Det är också skillnader i hur högskolan utnyttjas och hur högskolan å sin sida missar erfarenheter och kunskaper som skulle kunna berika utbildningarna och skapa underlag för forskning. Det gäller både invånarnas benägenhet att studera vid högskolan och i vilken grad högskolan är samverkanspartner.

- **Utjämna social snedrekrytering**

Högskolan Väst är det lärosäte i landet som har högst andel studenter från hem där ingen av föräldrarna har akademisk bakgrund, vilket bidrar till utjämningen av den sociala snedrekryteringen till högre studier. Statistik visar också att det finns en stor grupp ungdomar i Fyrbodalen som presterar bra på gymnasiet, men som trots det inte studerar vidare, så här behövs riktade insatser.

- **Erbjuda livslångt lärande i hela landet**

I de kommuner i området som ligger längst ifrån högskolan är det så få med högre utbildning att det kan bli problematiskt att upprätthålla välfärden inom exempelvis vård och skola. I förlängningen kan det få påverkan på utvecklingskraft i regionen och dess arbetsliv samt kompetensförsörjning och kompetensutveckling såväl bland ungdomar, yrkesarbetande som nyanlända. Människor och samhällen långt ifrån högskoleorter bör få större möjligheter att delta i högre utbildning, inte minst är ett livslångt lärande viktigt för framtida samhällsutveckling.

- **Ge fler möjlighet att studera på högskolan.**

Högskolan Väst har de senaste åren haft ett av landets högsta söktryck bland breda lärosäten. 2020 hade vi 1,6 förstahandssökande per antagen student medan det nationella snittet låg på 1,4. Trots populära utbildningar och ett högt söktryck så har inte det statliga anslaget motsvarat antal antagna studenter. Efter att ha överproducerat utbildningar under ett antal år har vi nu tvingats lägga ner populära kurser och program, samt avvisa studenter som vill studera hos oss. Vi vill vända utvecklingen och ge fler möjlighet att utbilda sig på Högskolan Väst.

Satsningar och mervärden

Högskolan Väst strävar efter att göra kunskap tillgänglig för fler människor. Detta ställer krav på högskolan att vara tillgänglig, öppen och inkluderande. Med utgångspunkt i ovanstående beskrivna utgångsläge tas en mängd initiativ för att just göra kunskap tillgänglig för fler, i hela landet och under hela livet, och bidra i samhällsutvecklingen i stort.

- **Ömsesidig samverkan i världsklass**

Högskolan Väst agerar och verkar tillsammans med omvärlden, vilket innebär att alltid söka samverkan utanför akademien. Ett tydligt exempel på högskolans agerande kan åskådliggöras i sviterna av Saabkonkursen 2011 då högskolans utbildningsuppdrag utökades med 600 helårsstudieplatser och samverkan

intensifierades. Den pågående coronapandemin har ännu en gång visat vår flexibilitet, då vi i samarbete med vården i Fyrbodalen och Skaraborg kompetensutvecklat sjuksköterskor för tjänstgöring på intensivvårdsavdelningar. Samverkan finns i vårt DNA och kommer att fortsätta att utvecklas under kommande period, bland annat genom strategiska partnerskap.

- **Systematisk konceptutveckling**

Högskolan har byggt upp tre så kallade samverkansplattformar – ett koncept för gränsöverskridande arenor för samproduktion av kunskap och kompetens där studenter, lärare, forskare och arbetsliv möts. Kommunakademien Väst, Hälsoakademien Väst och Produktionstekniskt centrum möjliggör alla ett systematiskt arbete med AIL vilket bidrar till större långsiktighet, spridning till fler partners, fler samarbeten och fler synergieffekter. Plattformarna är inte statiska utan utvecklas hela tiden tillsammans med våra partners.

- **Hubs för att maximera nyttiggörande**

Ett lärosäte som vill påverka sin omvärld och möta samhällsutmaningar söker ständigt nya vägar för att skapa maximal impact av sin utbildning och forskning. Under kommande period vill vi utreda möjligheterna att starta två hubbar. En ”societal impact hub” som ska blicka mot kommuner och region, samt en ”industrial impact hub” som systematiskt ska föra ihop akademien och industrin. Erfarenheterna från Kommunakademien Väst och Produktionstekniskt centrum blir vägledande i det arbetet.

- **Science shops stärker samverkan**

Under kommande period görs en satsning på så kallade Science shops, en typ av samverkan som riktar sig specifikt mot civilsamhället. Tillsammans med aktörer från civilsamhället identifieras viktiga samhällsproblem och studenter och forskare engageras för att i en anda av samskapande ta fram möjliga lösningar.

- **Kompetensförsörjning och livslångt lärande**

Högskolans roll när det gäller kompetensförsörjning

och kompetensutveckling är av stor vikt, inte minst med tanke på industristruktur och låg utbildningsnivå i högskolans omland. Att Högskolan Väst är ett mindre lärosäte underlättar och möjliggör en stor flexibilitet i att möta de önskemål som finns i arbetslivet

och för att tillgängliggöra högre utbildning till fler.

Projektet Nya Vägar samlade flera lärosäten och kommuner i ett gemensamt arbete för att undersöka bästa möjliga samverkansmodeller för ökad tillgång till högre utbildning för individer och orter långt från lärosäten. Trots att projektet nu är avslutat vill vi driva dess intentioner vidare och vår målsättning är att vara en nod för livslångt lärande i vår region. Vi är övertygade om att högre utbildning måste komma fler till del för att hela Sverige ska blomstra. I samarbete med kommunerna i Dalsland kommer vi under kommande period att undersöka möjligheterna att erbjuda nya möjligheter för människor att studera.

- **Ökad högskoleövergång**

För att göra högskoleutbildning tillgänglig för alla invånare i Fyrbodalen, och därmed höja kompetensnivån i regionen, har högskolan startat ett projekt tillsammans med kommunerna i Fyrbodalen. Projektet, som finansieras av Västra Götalandsregionen, är unikt i Sverige och pågår till och med 2022.

- **Social hållbarhet en ledstjärna**

Vi vill stärka den sociala hållbarheten och arbetar aktivt med inkludering. Andelen studenter (nybörjare) på Högskolan Väst med utländsk bakgrund har ökat rejält på senare år och överstiger numera riksnittet. På senare år har flera initiativ tagits för att stärka integrationen inte minst genom vårt samarbete med Support Group Network, en förening som skapats av asylsökande på asylboendet Restad Gård i Vänersborg. Under kommande period kommer vi även att fördjupa arbetet med vårt projekt Näktergalen där våra studenter fungerar som mentorer gentemot skolbarn.

ANSLAGSBEHOV

Högskolan Väst är en högskola som kan och vill växa. Det gäller vår utbildning, vår forskning och vår samverkan. För att kunna göra ett större avtryck, nå fler studenter och samverkanspartners samt leverera internationellt ledande forskning vill vi genomföra ett antal satsningar under kommande period.

Vi har ett av landets högsta söktryck och vill möta detta med att kunna ta emot fler studenter. Detta är en prioriterad fråga för oss. Undersökningar från Universitetskanslersämbetet (UKÄ) visar att våra studenter etablerar sig snabbt på arbetsmarknaden, vilket är ett bevis på hög kvalitet och relevans i våra utbildningar samt att vår profil arbetsintegrerat lärande ger resultat. Vi vill ge fler chansen att ta del av dessa utbildningar.

Genom att satsa på Högskolan Väst får Sverige fler studenter som är attraktiva på arbetsmarknaden. Fyrbodals och Västra Götalands regioner får en stark högskola som kan och vill utveckla regionen genom att höja kompetensnivån. Och Sverige får en högskola som genom sin ömsesidiga samverkan bidrar till en positiv och hållbar samhällsutveckling samt en starkt konkurrenskraft för näringslivet och industri.

1. Ökning av anslaget till AIL

För att utveckla profilområdet arbetsintegrerat lärande (AIL), både vad gäller utbildning, forskning och samverkan, vill Högskolan Väst se en ökning av det särskilda anslaget till AIL till 25 miljoner kronor per år.

Anslaget har legat på samma nivå (2,67 miljoner kronor per år) sedan 2002 då högskolan för första gången fick uppdraget att utveckla AIL. Anslaget går idag i huvudsak till forskning och forskarutbildning, men vi ser ett behov av en höjning för att kunna utföra det särskilda uppdrag vi har.

2. Ökning av basanslaget

De senaste fem åren har utbildningsanslaget till Högskolan Väst inte motsvarat de behov vi har med en kraftig överproduktion som följd. Så här kan vi inte fortsätta utan vi är tvungna att dra ner på eftertraktade utbildningar med hög kvalitet och därmed säga nej till sökande. Detta är illavarslande för en högskola som prioriterar samhällsrollen och som vill göra skillnad, inte minst i det livslånga lärandet. Högskolan Väst behöver således en höjning av anslaget upp till 5 500 helårsplatser som framförts sedan flera år tillbaka. Det skulle även stärka möjligheten till lärosätets profilering inom de två kompletta miljöerna Produktionsteknik och Arbetsintegrerat lärande.

EKONOMISK UTVECKLING

Gällande utbildningsområdet brottas högskolan med att antingen fortsätta överproducera utbildning eller att tvingas planera för ett framtida omställningsarbete. Högskolan har redan delvis tvingats till en omställning genom att lägga ner populära utbildningar och avvisa studenter, trots högt söktryck. Inom forskningen är målet att fortsätta attrahera betydande extern finansiering. Utöver detta kommer sannolikt förverkligandet av Campusplan 2030 påverka högskolans ekonomi även under kommande period.

Den totala omsättningen för högskolan planeras till cirka 675 miljoner kronor för 2021, vilket är en ökning med 35 miljoner kronor jämfört med 2020. Fram till 2024 förväntas omsättningen öka ytterligare till 683 miljoner kronor. Denna ökning avser till största delen forskningsbidrag.

Enligt forskningspropositionen (2020/21:60), som lämnades i slutet av december 2020, kommer basanslaget för forskning att öka, men propositionen anger inte fördelningen av medlen per lärosäte. Enligt direktivet till budgetunderlaget ska aviserade medel i budgetpropositionen 2020/21:1 anges i tabell 1-3, vilket innebär att en förväntad ökning av forskningsanslaget inte kan anges i underlaget. Besked om fördelning av anslagsökningen kommer först i vårändringsbudgeten (april 2021).

För år 2021-2024 har högskolan tagit upp kostnader som motsvarar en förväntad anslagsökning för forskningen med 8 miljoner kronor per år.

I december 2019 beslutade styrelsen om högskolans campusplan. Campusplan 2030 beskriver högskolans långsiktiga ambition och pekar ut färdriktningen för de kommande 10 åren. Under 2020 startade det operativa arbetet med att ta fram konkreta planer för att utveckla campus i linje med högskolans vision, strategier och utvecklingsplaner.

Under verksamhetsperioden 2021-2023 kommer konkreta förslag på ombyggnation och eventuell expansion att utarbetas och beslutas i styrelsen.

Styrelsen beslutade 2018 om att under en femårsperiod använda knappt 30 miljoner kronor av myndighetskapalet till strategiska satsningar som gynnar utbildningarna inom tre olika områden:

- **Digitalisering med fokus** på strategisk utveckling av pedagogiska modeller och lärande.
- **Inrättande av ett antal postdokanställningar** inom arbetsintegrerat lärande (inriktning industriellt arbetsintegrerat lärande samt barn- och ungdomsvetenskap).
- **Fördjupning av internationella** perspektiv och hållbar samhällsutveckling i högskolans verksamheter med fokus på asylsökandes och nyanländas inkludering och delaktighet.

Fram till 2020 har knappt 19 miljoner kronor upp- arbetats vilket gör att drygt 10 miljoner kronor är medräknade i budgeten för dessa satsningar under perioden 2021-2023.

Vid styrelsemötet i februari 2021 beslutade styrelsen om ytterligare medel för utveckling, med finansiering från myndighetskapalet:

- **Utveckling av det pedagogiska stödet** och infrastruktur för att nå högskolans mål att samtliga program ska utformas så att de kan läsas flexibelt i enlighet med av styrelsen beslutad strategisk indikator (dnr 2018/562, beslutsdatum 2018-10-11)
- **Ledar- och ledningsgruppsutveckling** för att stärka den strategiska och operationella förmågan
- **Utveckla internationaliseringsarbetet** som en kvalitetsdimension

Vid utgången 2020 har högskolan ett myndighetskapalet på drygt 80 miljoner kronor. Högskolan prognosticerar under planeringsperioden 2022-2024 ett underskott på cirka 35 miljoner kronor. Detta förklaras främst med att högskolan har gjort strategiska satsningar/utvecklingsinsatser som beskrivits ovan,

men också av att kostnader har budgeterats för förväntad anslagsförstärkning för forskning.

Verksamhetens beräknade intäkter, kostnader och

resultat för budgetåren 2021-2024 redovisas i tabellerna på sidan 18 och framåt. Förslaget är beräknat i 2021 års prisnivå.

Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Redovisningen av helårsstudenter och helårsprestationer visar att högskolan producerar över takbeloppet med cirka 19 miljoner kronor år 2020. Då högskolan under flera år haft en överproduktion visar högskolan en utgående ackumulerad överproduktion på cirka 51 miljoner kronor. Eftersom högskolan maximalt kan spara 10 procent av överproduktionen innebär det en indragen överproduktion på drygt 12 miljoner kronor för 2020. Utfallet för helårsstudenter uppgick 2020 till 5 001. Med den utbildningsmix som högskolan har i dagsläget räcker 2020 års takbelopp till cirka 4 800 helårsstudenter. Detta innebär att högskolan idag har motsvarande cirka 200 hel-

årsstudenter över takbeloppet. Överproduktionen är resultatet av att högskolans utbildningsanslag under flera år inte möter det behov av studieplatser som finns. Detta bekräftas också av att högskolan under flera år har haft ett högt söktryck, 1,6 höstterminen 2020.

Högskolans uppdragsutbildning har en omsättning på cirka 37 miljoner kronor 2020 och högskolan räknar även med att ligga på denna nivå vid utgången av år 2024.

Forskning och utbildning på forskarnivå

Högskolan har varit framgångsrik när det gäller att attrahera externa medel för forskningen. Över hälften av forskningen finansieras den vägen. En relativt stor andel (20 procent) går dock till de externa finansiärernas krav på medfinansiering samt för finansiering av de faktiska indirekta kostnaderna som finansiärerna i många fall inte ger full ersättning för.

Högskolan planerar för en ökning av de externa forskningsbidragen med cirka 35 miljoner kronor till år 2024, vilket främst förklaras av den fortsatta utvecklingen av KK-miljön Primus. Hur stort bidraget kan bli från KK-stiftelsen till Primus beror på hur mycket medfinansiering som kan tillföras miljön. Medfinansieringen kan ske via det statliga forskningsanslaget men också genom andra finansiärer. Tittar man på

relationen idag mellan externa forskningsbidrag och egen finansiering utifrån den planerade ökningen av externa bidrag med drygt 35 miljoner kronor, kan man konstatera att en förstärkning av de statliga forskningsanslagen är nödvändig för att klara av kommande sam- och medfinansiering. Det är därför välkommet med det ökade anslag som forskningspositionen aviserar för perioden.

Den samproducerade forskningen är dessutom mycket beroende av infrastruktur såsom lokaler, utrustning och vetenskapliga databaser. Dessa kostnader är svåra att hitta finansiering för, såväl från extern part som genom egna anslagsmedel.

Investeringar i anläggningstillgångar och räntekontokredit

Den utgående balansen 2020 för lån i Riksgäldskontoret är cirka 64 miljoner kronor. Högskolan har haft betydande investeringar år 2020, främst på grund av den fortsatta utvecklingen av KK-miljön Primus. Det kan bli ytterligare investeringar med kort framförhållning inom forskningsverksamheten, som inte är redovisade i tabell 4.

I december 2019 beslutade styrelsen om en campusplan. Denna plan innebär bland annat att arbetsplatser och lärmiljöer kommer att ses över, för att åstadkomma ett mer kreativt och flexibelt campus. I investeringsplanen för perioden har detta beaktats, men eftersom utvecklingsarbetet är under arbete kan kostnaderna förändras över tid.

Högskolan ser i dagsläget inte behov av en utökad låneram för perioden 2022-2024.

Lokalförsörjning

Högskolan Västs lokalyta är 37 183 m² år vid ingången 2021. Den genomsnittliga lokalkostnaden, enligt SUHF:s modell, beräknas för perioden vara 1 386 kronor per kvadratmeter (se tabell 5).

I december 2019 beslutade styrelsen om högskolans campusplan. Campusplan 2030 beskriver högskolans långsiktiga ambition och pekar ut färdriktningen för de kommande 10 åren. Under 2020 startade det operativa arbetet med att ta fram konkreta planer för att utveckla campus i linje med högskolans vision, strategier och utvecklingsplaner. Under verksamhetsperioden 2021-2023 kommer konkreta förslag på ombyggnation och eventuell expansion att utarbetas och beslutas i styrelsen. Utvecklingen av högskolans campus kommer att göras i etapper under kommande 10-årsperiod. Det första delprojektet beräknas vara klar under 2022, med ny huvudentré, fler studieytor och mötesplatser. Kostnaden för denna ombyggnation kommer att innebära ett tillägg om ökade hyreskostnader till och med 2038. Den beräknade kostnaden finns med i tabell 1-3 och 5. Högskolan kommer under perioden att inkomma med framställan om att få teckna tillägg till nuvarande hyresavtal.

Avgiftsbelagd verksamhet

Uppdragsverksamhetens omslutning 2024 beräknas inte öka jämfört med 2020. Däremot räknar vi med en ökning av studieavgiftsskyldiga studenter med cirka 4 miljoner kronor fram till år 2024.

Tabeller

Bilaga till direktiv till
budgetunderlag för verksamhet
vid universitet och högskolor

TABELL 1
Total budget

Total budget (tkr)	2020	2021	2022	2023	2024
	Utfall	Prognos	Ber.	Ber.	Ber.

VERKSAMHETENS INTÄKTER

Anslag ¹	462 884	504 347	494 421	486 968	486 998
Avgifter	57 622	47 468	54 545	56 628	56 069
Bidrag	119 106	122 529	125 853	132 253	140 405
Finansiella intäkter	8	10	10	10	10
Summa intäkter	639 620	674 353	674 829	675 859	683 482

VERKSAMHETENS KOSTNADER

Personal	-482 741	-521 892	-518 480	-514 901	-516 614
Lokaler	-50 869	-50 141	-51 541	-51 541	-51 541
Drift/Övrigt	-87 319	-101 497	-100 532	-101 121	-104 320
Avskrivningar	-14 930	-19 744	-19 144	-19 089	-19 439
Finansiella kostnader	-123	-100	-101	-101	-101
Summa kostnader	-635 981	-693 373	-689 798	-686 752	-692 015

Verksamhetsutfall	3 639	-19 020	-14 969	-10 894	-8 532
Transfereringar	0	0	0	0	0
Årets kapitalförändring/ Årets resultat	3 639	-19 020	-14 969	-10 894	-8 532
Utgående myndighetskapital (inkl årets kapitalförändring) ²	88 347	69 327	54 358	43 465	34 392
Utgående oförbrukade bidrag	62 671	67 391	69 219	72 739	77 223

1) Intäkterna av anslag ska motsvara summan av anslag i tabell 2 och 3.

2) För stiftelsehögskolorna avses eget kapital och årets resultat.

Större förändringar mellan åren vad gäller budgeterade intäkter för avgifter respektive bidrag ska alltid kommenteras.

TABELL 2

Utbildning på grund- och avancerad nivå

Utbildning på grundnivå och avancerad nivå (tkr)	2020	2021	2022	2023	2024
	Utfall	Prognos.	Ber.	Ber.	Ber.

VERKSAMHETENS INTÄKTER

Takbelopp ¹	383 154	423 937	414 011	406 558	406 588
Beräknad avräkning ² (A)	383 154	423 937	414 011	406 558	406 588
Särskilda åtaganden (B)	0	0	0	0	0

Anslag (A+B)	383 154	423 937	414 011	406 558	406 588
Avgifter	52 846	43 134	50 476	52 558	52 000
Bidrag	30 468	16 069	16 305	16 405	16 405
Finansiella intäkter	8	8	8	8	8
Summa intäkter³	466 476	483 148	480 800	475 530	475 001

VERKSAMHETENS KOSTNADER

Personal	-358 149	-372 388	-369 490	-362 695	-352 214
Lokaler	-43 386	-42 028	-43 133	-43 124	-43 124
Drift/Övrigt	-62 868	-70 804	-70 098	-69 798	-69 722
Avskrivningar	-8 383	-9 997	-9 283	-9 234	-9 584
Finansiella kostnader	-119	-80	-80	-80	-80
Summa kostnader	-472 905	-495 298	-492 084	-484 932	-474 723
Årets kapitalförändring/ Årets resultat	-6 429	-12 150	-11 284	-9 402	277

1) Takbelopp enligt budgetpropositionen för 2021 (prop. 2020/21:1) i 2021 års prisnivå.

2) Beräknad avräkning av anslag för utbildning på grundnivå och avancerad nivå bland annat med hänsyn till ev. utnyttjande av tidigare uppkommet anslagssparande eller överproduktion, samt eventuella decemberprestationer.

3) Summering av anslag, avgifter, bidrag och finansiella intäkter.

2

TABELL 3
Forskning och utbildning på forskarnivå

Forskning och utbildning på forskarnivå (tkr)	2020	2021	2022	2023	2024
	Utfall	Prognos	Ber.	Ber.	Ber.
VERKSAMHETENS INTÄKTER					
Anslag ¹	79 730	80 410	80 410	80 410	80 410
Avgifter	4 776	4 333	4 069	4 069	4 069
Bidrag	88 637	106 460	109 547	115 847	124 000
Finansiella intäkter	0	2	2	2	2
Summa intäkter	173 144	191 205	194 029	200 329	208 481
VERKSAMHETENS KOSTNADER					
Personal	-124 592	-149 503	-148 989	-152 205	-164 401
Lokaler	-7 482	-8 113	-8 408	-8 417	-8 417
Drift/Övrigt	-24 451	-30 692	-30 434	-31 323	-34 598
Avskrivningar	-6 547	-9 747	-9 862	-9 855	-9 855
Finansiella kostnader	-5	-21	-21	-21	-21
Summa kostnader	-163 076	-198 076	-197 714	-201 821	-217 291
Årets kapitalförändring/Årets resultat	10 068	-6 870	-3 685	-1 492	-8 810

1) Med anslag avses de medel som anvisats myndigheten i budgetpropositionen för 2020 (prop. 2019/20:1) i 2020 års prisnivå.

Det särskilda anslaget 2:65 (ap.30) för utveckling av arbetsintegrerat lärande är redovisat som forskningsanslag.

TABELL 4
Investeringar i anläggningstillgångar och räntekontokredit

Investeringar i anläggningstillgångar ¹ (mnkr)	2020	2021	2022	2023	2024
	Utfall	Prognos	Ber.	Ber.	Ber.
IB lån i Riksgäldskontoret	44,8	63,5	66,1	63,7	60,0
Beräknad nyupplåning	33,6	22,3	16,7	15,1	16,0
- varav för investering i immateriella anläggningstillgångar	2,2	2,6	1,0	0,0	0,0
Beräknad amortering	14,9	19,7	19,1	19,1	19,4
UB lån i Riksgäldskontoret	63,5	66,1	63,6	59,6	56,1
Maximalt utnyttjade av låneramen under året	63,5	66,1	63,6	59,6	56,1
Föreslagen låneram	83,5	89	89	89	89
Beräknad ränteutgift	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ränteantaganden för nyupplåning (%)	0,0%	0,0%	1,0%	1,0%	1,0%
Summa räntor och amorteringar	14,9	19,7	19,1	19,1	19,4
Maximalt utnyttjande av räntekontokrediten under året	-	-	-	-	-

1) Enligt definition i 5 kap. 1 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

3

4

TABELL 5
Lokalförsörjning

Redovisning av lokaler (mnkr)	2020	2021	2022	2023	2024
	Utfall	Prognos	Ber.	Ber.	Ber.
AREA, KVM LOA (exkl student- och gästforskarbostäder)	37 157	37 183	37 183	37 183	37 183
- föregående års utgång	9				
- ökning under året					
- minskning under året					
- vid årets utgång (A)	37 166	37 183	37 183	37 183	37 183
Förbättringsutgift på annans fastighet¹					
- nyinvesteringar	2,9	1,1			
- avskrivningar	1,2	1,1	1,2	1,0	1,0
Lokalhyra (exkl. student- och gästforskarbostäder) (B)²	42,7	42,7	42,7	42,7	42,7
Genomsnittlig hyra (kr/m ² LOA) ³	1 148	1 148	1 148	1 148	1 148
Sammanställning av lokalkostnader (exkl. student- och gästforskarbostäder)⁴ (C)	51,5	51,5	51,5	51,5	51,5
Genomsnittlig lokalkostnad (kr/kvm LOA)⁵	1 386	1 386	1 386	1 386	1 386
Lärosätets totala kostnader (D)	636	693	690	687	684
Totala externa hyresintäkter	-1	-1	-1	-1	-1
Justerade totala kostnader (D2)	637	694	690	687	684
Lokalkostnadens andel av verksamhetens totala kostnader⁶	8%	7%	7%	8%	7%
Lokalkostnadens andel av verksamhetens totala kostnader⁷	8%	7%	7%	7%	8%

1) En redovisning skall lämnas av det totala utgående beloppet enligt balansräkningens balanspost. Vidare efterfrågas två specifika särredovisningar, nyinvesteringar och avskrivningar.

2) Inklusive avtalade ersättningar vid avflyttning före viss tidpunkt, i fall då sådan beräknas ske, samt eventuella återställningskostnader vid avflyttning.

3) Beräknas som B/A.

4) Redovisas i enlighet med SUHF:s rekommendationer (REK 2014:1, 2015-10-26, dnr 14/069) om lokalkostnader vid universitet och högskolor i den del som avser sammanställning av lokalkostnader, se bilaga 2 till rekommendationerna.

5) Beräknas som C/A

6) Beräknas som C/D

7) Beräknas som C/D2

TABELL 6
Avgifter (tkr)

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat
2020	38 544	38 984	-440
<i>Varav tjänsteexport</i>	1 631	1 523	109
2021	29 269	30 984	-1 715
<i>Varav tjänsteexport</i>	2 000	2 000	0
2022	34 950	36 000	-1 050
<i>Varav tjänsteexport</i>	2 000	2 000	0

Offentligrättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel ¹	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat
2020	0	397	278	118
2021	0	600	600	0
2022	0	600	600	0

1) Intäkter som inte får disponeras.

Avgiftsintäkter enligt 4 och 15 §§ avgiftsförordningen ska inte redovisas.

6

Redovisning av hur föreskrifter görs tillgängliga

Statliga universitet och högskolor ska i budgetunderlaget till regeringen redovisa hur och var de föreskrifter och allmänna råd som de har beslutat om görs tillgängliga för allmänheten. De av högskolestyrelsen fastställda föreskrifter/ordningar, av rektor, högskoledirektör eller kollegiala nämnders beslutade riktlinjer samt kurs- och utbildningsplaner tillgängliggörs på Högskolan Västs webbplats.

